

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Candidatus Abbreviatus Jurisprudentiae Sacrae, Hoc Est,
Juris Canonici, Secundum Gregorii Papae IX. Libros V.
Decretalium Explanati Summa, Seu Compendium**

Pichler, Vitus

Augustae Vindel., 1733

Titulus IX. De Renuntiatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63440](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63440)

in ornamentis Pontificalibus obiri solent, uti conficere Chryfma, dedicare Ecclesias, consecrare Episcopos, ordinare Clericos &c. c. 28. *f. prateria de Elect.*

- 4 Dico 3. Papa uti Palliô potest ubique per totam Christianitatem, & quovis die, si velit. c. 4. h. t. econtra Archiepiscopis & aliis, jus Pallii habentibus, ejus usus non conceditur ubique & semper, sed tantum in suis Ecclesiis & inter Missarum solennia, certisque tantum diebus, nempe solennibus. c. 1. 4. 5. 6. & *fin. h. t. can. 8. d. 100.* Ratio disparitatis est, quod Pontifex in totam Christianitatem ubique obtineat jurisdictionem illimitatam, ac ubique & semper ipsi incumbat officium & sollicitudo pastoralis, cujus signum & actus est usus Pallii; inferiores autem solum *vocati sint in partem sollicitudinis, non in plenitudinem potestatis. c. 4. cit.* & pro suis tantum Ecclesiis jurisdictione instructi, nec eam obtineant in Ecclesiis exemptis suarum provinciarum vel diœcesium.

TITULUS IX.

De Renuntiatione.

SUMMARIUM.

1. *Quid & quoruplex sit Renuntiatio.*
2. *A quo fieri possit.*
3. 4. 5. 6. *Et qualis esse debeat.*

Sicut

Sicut *renuntiatio* (resignatio, abdicatio, cessio &c) in genere est libera & spontanea alicujus juris dimissio, ita huic loco accommodatè est libera ac spontanea dimissio juris, quod quis habet in vel ad Prælaturam, dignitatem, vel beneficium Ecclesiasticum. Alia dicitur *Tacita*, quando nempe aliquis vel assumit statum cum beneficio &c. impossibilem, ut si beneficiatus in Minoribus constitutus contrahat Matrimonium, vel ponit actum, ex quo Jura præsumunt animum renuntiandi, aut ipso facto inducunt privationem beneficii. *Expressa* alia, quæ fit verbis expressis, vel per scripturam: quæ iterum duplex est: *simplex* seu *pura*, quando sine omni adjuncta conditione, pacto, aut modo resignatur beneficium: & *conditionalis*, cui nempe adjicitur conditio, pactum, vel modus, v.g. *si*, vel *ut* beneficium dimissum conferatur certæ personæ, & hæc dicitur *renuntiatio in favorem*: vel ut ex illo solvatur certa pensio resignanti aut alteri, & hæc appellatur *reservatio fructuum*: vel ut alter mihi vicissim resignet suum beneficium, & hæc vocatur *resignatio ex causa permutationis*.

Dico I. quamvis per se quilibet possit, renuntiare beneficio suo tam conditionatè, quàm purè. per c. 12. de for. comp. c. 16. & 23. de Regular. Infirmitas tamen (imò & sanus) invalidè renuntiat, si renuntians non 20. dies supervivat. Ita enim habet *Regula 18. Cancellaria* (quæ vocatur *Regula de viginti*) & praxis Curie Romanæ. Dies autem illi computari debent à die, quo Superior legitimus acceptavit resignationem. Si tamen beneficium esset patronatum, electivum, reserva-

Pars I.

K

tura

tum Papæ, vel litigiosum, opus foret, si quis resignare vellet in favorem certæ personæ, consensu Patroni, eligentium, Pontificis, aut resignationem in favorem colligantis fieri deberet.

3 Dico 2. Resignatio non tantum debet esse libera; cum nemo sine propria voluntate (nisi Jus vel Superior cogat) amittat res vel jura sua: sed etiam spontanea, h. e. metu gravi injustè incussa non extorta. *c. 3. 4. de his quæ vi. c. 5. h. t.* Quia verò metus hujusmodi non tollit penitus libertatem, licet minuat, communiùs censent DD. cum Panormit. contra Hostiens. & Gonzalez, taliter extortam resignationem valere quidem, cum nullum Jus eam clarè irritans ostendi possit, rescindendam tamen esse propter allegata Jura. *Nec obstat*, quòd Electio metu extorta non valeat. *c. 14. c. 43. de Elect.* quia de hac id satis clarè reperitur in Jure expressum, non de Renuntiatione. vid. Leuren. *p. 3. q. 703.* Excipe tamen renuntiationem illius, quem Sæculares captum vel detentum compulerunt ad renuntiandum; hæc enim renuntiatione *nullius omnino firmitatis esse* pronuntiat *Clem. 2. §. sanè de pœnis.* Siquis tamen ex justa causa à Superiore Ecclesiastico compellatur ad resignandum, non tantum valida, sed etiam firma est renuntiatione, ita ut rescindibilis non sit aut rescindenda, v. g. si compellatur propter scandalum infirmorum, alio modo non auferibile, propter irregularitatem beneficiati, in qua dispensari ordinariè non solet &c.

4 Dico 3. Resignatio, saltem ut licitè fiat, requirit justam causam. *c. 10. h. t. Const. quantæ Ecclesiæ S. Pii V.* tales causæ sunt debilitas virium,

de-

defectus scientiæ, malitia plebis suo Præsuli se opponentis &c. Respectu Episcopi voluntas ingrediendi Religionem per se non est sufficiens causa, nisi nempe vel in periculo salutis propriæ propinquo se videret, vel alium Ecclesiæ utiliolem fore. Respectu inferiorum beneficiatorum sufficiunt causæ minores, & ferè quælibet teste experientia in Germania.

Dico 4. Resignatio beneficii, non litigiosi, & in quo quis jam obtinuit jus in re, ut validè fiat, ordinariè requirit consensum legitimi Superioris, seu fieri debet in manibus Superioris. *c. 4. c. 8. h. t. c. 7. de consuetud.* quia res, per quas causas nascitur, per easdem & dissolvitur. *c. 1. de R. J.* Dixi 1. *in quo quis obtinuit jus in re*; nam jus ad rem, ex electione vel præsentatione quæsitum, dimittere sine consensu Superioris nemo prohibetur. 2. *Ordinariè*; nam beneficium Episcopatu inferius resignari ex causa Religionis ingrediendæ potest sine consensu Superioris, *per c. 10. cit.* Demum 3. *legitimi Superioris*, qui respectu renuntiationis puræ & simplicis est ille, penes quem est potestas instituendi, & destituendi seu deponendi beneficiatum, uti est Episcopus, & Sede vacante Capitulum: non verò Vicarius Generalis sine speciali mandato. *c. 2. de offic. Vicar. in 6.* Respectu autem renuntiationis conditionatæ, scilicet *in favorem* (item cum reservatione *accessus, ingressus, regressus*) spectato Jure Communi solus Pontifex; nam renuntiatio *in favorem* prohibetur *c. 1. de concess. præb.* ed quòd ibi prohibeatur collatio beneficii, antequam vacet: sed beneficium, quod resignatur *in favorem*, nondum vacat, quia resigna-

tur sub conditione, *si conferatur certæ personæ*, quæ conditio nondum est impleta, quando fit resignatio. Si dicas, talem resignationem non fieri sub conditione, sed *sub modo*, ut conferatur certæ personæ, vel sub conditione *de presenti* & jam impleta, *si velit* collator conferre certæ personæ. R. Hujusmodi pactiones, per quas imponitur obligatio in materia beneficii, alibi in Jure Communi, in quo inferior Pontifice nihil potest, esse prohibitas, nempe *c. fin. de Poſtis*. Accedit, quòd Jura detestentur speciem hæreditariæ successionis in beneficiis. per *c. 1. de Præb.* qualis species sæpe daretur, si liceret in favorem resignare; quia passim id fieret in favorem consanguineorum. Interim resignans coram Episcopo potest huic certam personam commendare, vel pro ea rogare. Reservatio autem *accessus, ingressus, regressus* in beneficium resignatum prohibetur in Trid. *sess. 25. c. 7. de ref. & in Constit. S. Pii V. anno 1571.* edita, quæ incipit *Romani Pontificis*. Quid Episcopus possit circa reservationem pensionis aut fructuum, quam facit resignans, dicitur ad *tit. 12. lib. III.*

6 Dico §. Quamvis in *Reg. Cancell. 34. & Const. Humano vix judicio* Greg. XIII. resignatio beneficiorum publicari deberet certò modò, & cum certis solennitatibus; eas tamen consuetudo in Germania vel nunquam admittit, vel rursus per non-usum abrogavit.